

РЕШЕНИЕ

№ 159

гр. Пловдив, 02.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на шести октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Вера Ив. Иванова

Членове: Станислав П. Георгиев
Катя Ст. Пенчева

при участието на секретаря Мила Д. Тошева
като разгледа докладваното от Вера Ив. Иванова Въззивно търговско дело № 20215001000486 по описа за 2021 година

Производството е въззивно по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Обжалвано е решение № 260024/8.03.2021 г., постановено по т.д. № 97/2018 г. на ОС-Х., в частта му, с която ЗАД“О.-З.“АД-гр.С. е осъдено да заплати на Р. ИЛ. Г. сумата над 8 591,29 лв. до 30 000 лв. за обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди, породени от ПТП, настъпило на 11.10.2017 г. в землището на с.У., община Х. на път *****, км.***** с участието на „М.С.“ с рег. № *****, обект на застраховка „Гражданска отговорност“ при ответното по спора застрахователно дружество, полица *****, валидна до 5.10.2018 г., с водач Х. И. Н. и ищеца като водач на ПТС-каруца, за което има влязъл в сила съдебен акт по чл. 300 от ГПК – определение от открито заседание на 14.09.2020 г. по НОХД № 448/2020 г. на РС-Х. по чл. 384 от НПК, както и законната лихва от датата на предявяване на исковата молба 2.07.2018 г. върху посочената разлика до окончателното изплащане, както и в частта му за разносните, с която

дружеството е осъдено да заплати на Държавата по сметка на съда ДТ върху уважената част от исковете в размер на 1 256,08 лв., както и 600 лв. –разноски по делото за експертизи, и да заплати на адвокатско дружество „Г. и М.“ сумата 1 207,06 лв. – възнаграждение за процесуално представителство на Р.Г..

Жалбоподателят „Застрахователно акционерно дружество „О.-З.“АД-гр.С. моли решението да бъде отменено в обжалваната негова част като неправилно по съображения, изложени във въззивната жалба от 14.04.2020 г. Като ответник в производството пред окръжния съд оспорва исковете като неоснователни. Не заявява искане за събиране на нови доказателства във въззивното производство. Претендира за присъждане на разноски.

Ответникът по жалбата Р. ИЛ. Г. моли тя да бъде отхвърлена като неоснователна по съображения, изложени в писмен отговор от 24.06.2020 г. Като ищец в производството пред окръжния съд предявява с искова молба от 2.07.2018 г. обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл. 432,ал.1 от КЗ и чл. 86, ал.1 от ЗЗД за осъждане на ответника „Застрахователно акционерно дружество „О.-З.“АД-гр.С. да му заплати сумата 60 000 лв. като обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди за понесени болки и страдания и свързаните с това неудобства вследствие на уврежданията, настъпили при и в резултат на ПТП на 11.10.2017 г. по вина на водача Х. И. Н. при управлението от него на автомобил „М.С. *** ****“ с рег. № *****, застрахован по застраховка „Гражданска отговорност“ при ответното застрахователно дружество, както и да му заплати сумата 2 804,16,80 лв. като обезщетение за имуществени вреди, представляващи разходи за лечението на ищеца от получените увреждания в резултата на ПТП на 11.10.2017 г., които обезщетения се претендират от ищеца като увредено лице, спрямо което застрахованият е отговорен, пряко от застрахователя, ведно със законната лихва върху сумите от датата на подаването на исковата молба в съда 2.07.2018 г. По негово искане в производството пред настоящата съдебна инстанция е прието ново писмено доказателство. Претендира за присъждане на разноски за въззивното производство.

Пловдивският апелативен съд провери законосъобразността на

обжалваното решение съобразно разпоредбата на чл. 269 от ГПК и във връзка с оплакванията и исканията на жалбоподателя, прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и намери за установено следното:

Безспорно е между страните, че на 11.10.2017 г. е настъпило ПТП с участието на автомобил „М.С. *** ****“, управляван от Х. И. Н., и на ППС-каруца, теглена от животинска тяга-кон, управлявано от ищеца Р. ИЛ. Г., при което е пострадал ищецът Г.. Не се спори понастоящем между страните, че виновен за това ПТП водач е Х. Н., който е нарушил правилата за движение по пътищата и е причинил по непредпазливост телесна повреда на ищеца. Не се спори между страните, че за водача на посочения по-горе автомобил Х. Н. е имало сключена застраховка за гражданска отговорност на автомобилистите при ответното застрахователно дружество. Безспорно е, че от ищеца е отправено до ответното застрахователно дружество искане за изплащане на обезщетение за понесени от него неимуществени и имуществени вреди, представено в копие с исковата молба. Безспорно е, че преди датата на подаването на исковата молба 2.07.2018 г. на ищеца не е било изплатено от застрахователното дружество обезщетение. Твърдението на ищеца е, че в резултат на настъпилото по вина на водача Х. Н. ПТП са му причинени уврежданията, посочени в исковата молба – счупване на дясната подбедреница, закрито и рана с размери 2/0,5 см. на темпоралната част на главата, поради което той е бил хоспитализиран за периода от 11.10.2017 г. до 19.10.2017 г. и е претърпял оперативно лечение, - и той е претърпял силни болки и страдания. Твърди, че след изписването от болницата възстановителният период е продължил около половин година, като и към момента на подаване на исковата молба има болки, скованост и ограничени движения в областта на фрактурата. Твърди, че изпитва и притеснения за здравословното си състояние, което е дало отражение и на психиката му. Твърди, че вследствие на изживения шок се оплаква от понижено настроение, тревожност, нарушения на съня и вниманието, както и се притеснява, че няма да може да се възстанови напълно от получените травми, че до края на живота си ще бъде с намалена работоспособност и няма да може да осигурява препитание за семейството си. Твърди, че във връзка с лечението си е направил разходи в размер на 2 607,46 лв. Претендира за присъждане на

обезщетение за претърпените имуществени вреди в размер на 2 607,46 лв. и на обезщетение за претърпените неимуществени вреди в размер на 35 000 лв.

С подадения на 10.09.2018 г. отговор на исковата молба ответното застрахователно дружество оспорва изцяло исковете. Твърди наличие на изключителна вина на ищеца като другия участник в ПТП, който е довел до процесния пътен инцидент. Твърди, че вина за получените увреждания има и пострадалият ищец, защото е управлявал ППС в нарушение на правилата на чл. 71, ал.1 от ЗДвП, съгласно която разпоредба всяко ППС с животинска тяга трябва да има два бели или жълти светлоотразителя отпред, два червени светлоотразителя отзад, а при движение през нощта и при намалена видимост – отзад вляво светещо тяло, излъчващо бяла или жълта добре различима светлина, като светлоотразителите трябва да са разположени симетрично от двете страни на превозното средство, като при спазване от ищеца на тези правила процесният инцидент въобще не би настъпил. Твърди, че е налице принос на пострадалия, който е основание за намаляване на размера на застрахователното обезщетение на основание чл. 51, ал.2 от ЗЗД. Твърди, че претендираният размер на обезщетението за неимуществени вреди е неоснователно завишен.

С допълнителната искова молба от 11.10.2018 г. ищецът заявява, че са неоснователни твърденията на ответника за липса на вина на застрахования водач, респективно, за изключителна вина на ищеца за вредоносния резултат, както е неоснователно и оспорването на размера на претенцията за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди.

С отговора от 15.11.2018 г. на допълнителната искова молба ответното дружество поддържа заявените свои твърдения, възражения и оспорвания.

С молба от 6.11.2020 г. ищецът твърди, че възстановителният му процес не е приключил, продължава да бъде нетрудоспособен, както и продължава да търпи болки, страдания и битови неудобства, като с разпореждане от 14.07.2020 г. му е определена пенсия за инвалидност със срок до 1.05.2021 г., а на 9.09.2019 г. е претърпял още една оперативна интервенция, при която е извършено отстраняване от костта на имплантирани уреди от тибията и фибулата на десния крак. Също с молба от 6.11.2020 г. твърди, че е направил

имуществени разходи и в размер на 196,70 лв., поради което увеличава размера на претенцията си за присъждане на обезщетение за имуществени вреди на 2 804,16 лв., което увеличение на иска е допуснато с определение на окръжния съд в съдебното заседание на 30.11.2020 г. С молба от 12.01.2021 г. ищецът посочва наличието и на уврежданията лека пасивна палпаторна болезненост в областта на дясната подбедница, наличие на оток и деформация в областта на дясната подбедрица и глезенна става, накуцваща походка и скъсяване на десния долен крайник с 2 см., с оглед на което влошено здравословно състояние е заявено искане за допускане на увеличение на размера на претенцията за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди до сумата 60 000 лв., което увеличение на иска е допуснато с определение на окръжния съд в съдебното заседание на 1.03.2021 г.

С обжалваното съдебно решение окръжният съд приема, че са налице основанията за ангажиране на отговорността на застрахователя. Съдът посочва, че съгласно влязлото в сила споразумение по НОХД №448/2020 г. на РС-Х. водачът Х. Н. виновно е извършил противоправно деяние, като при управлението на товарния автомобил е нарушил правилата за движение по пътищата, а именно чл. 20, ал. 2 от ЗДвП, съгласно която разпоредба водачите на ППС са длъжни при избиране скоростта на движението да се съобразяват с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие, като водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението, с което Н. е предизвикал настъпването на процесното ПТП, довело и до увредите на ищеца. Съдът преценява, че доказателствата по делото водят до извод за настъпване на вредоносния резултат от поведението на ищеца и това на Н., като тези два фактора съвкупно са довели до настъпилия пътен инцидент, който е в пряка връзка с действията на тези две лица. Съдът преценява, че Н. е следвало да съобрази в конкретната обстановка преди настъпване на удара с водената от ищеца каруца, че се движи нощем в близост до населено място, разминава се с няколко последователно движещи се насрещни МПС с включени светлини, поради което той е водел своето ВПС на къси светлини съобразно чл.

70,ал.2,т.1 от ЗДвП, осветяващи напред до 50 м., като и насрещните светлини намаляват възможността му в момента на разминаването да възприеме нормално обстановката на пътя. Съдът счита, че Н. е следвало да съобрази скоростта си не с максимално разрешената за участъка от пътя 80 км/ч, а със съответната на тези пътни условия, която вещото лице определя на 54,9 км/ч, за да може да избегне удара на каруцата, поради което, въпреки че е управлявал МПС със скорост 71,9 км/ч, под максимално допустимата 80 км/ч, тази скорост се явява несъобразена с конкретната пътна обстановка и той не е изпълнил изискванията на чл. 20,ал.2 от ЗДвП. Съдът приема, че от страна на ищеца е налице грубо нарушение на изискването на чл. 71,ал.1 от ЗДвП, както и ищецът е нарушил задължението си по чл. 106,ал.2 от ЗДвП през тъмната частна денонощието да води каруцата, облечен със светлоотразителна жилетка. Съдът преценява, че ако ищецът бе изпълнил посочените законови изисквания към него и водената каруца при движението си нощем, то не би се стигнало до настъпване на процесното ПТП или вредоносните последици биха били значително по-леки. Съдът се позовава на заключението на СТЕ, съгласно която при видимост нощем в момента на ПТП, ако каруцата и водачът ѝ са били надлежно оборудвани, водачът на товарното МПС в конкретния случай при скоростта му от 71,9 км/ч би имал техническа възможност да спре и да предотврати инцидента, тъй като би видял каруцата от разстояние 71,39 м., но поради липсата на това оборудване той я възприема от едва 24,02 м. По тези съображения окръжният съд приема, че е налице съвместно причиняване на вредите при равно съотношение, тъй като те са породени от поведението и на двамата водачи в равна степен. Относно получените от ищеца увреждания окръжният съд приема, че те са закрито счупване на дясната подбедрица, възпаление на меките ѝ тъкани и скъсяване на десния крак с 2 см., което е довело до трайно, над 30 дни затруднение в движението на този крайник, което ще е обективно до края на живота. Съдът приема, че болките и страданията са били значителни, като продължават с различна интензивност, както и оздравителният процес, без да има окончателна дата за приключването му. Съдът отчита, че е налице възпалителен дистрофен процес на меките тъкани на подбедрицата, ищецът изпитва силни до умерени болки, каквито ще изпитва и за в бъдеще поради характера на увредата, както и че ищецът е бил подложен на две оперативни намеси, свързани със значителни неудобства и

обездвижвания, както и е преживял обострянето на възпалителния процес впоследствие. При определяне на размера на обезщетението за неимуществени вреди освен характера на увредата и претърпените болки и страдания, пряко породени от нея и от продължителните процедури от медицинско естество, съдът съобразява и че ищецът след счупването на крайника не може да работи, за дълго време е бил обездвижен, обгрижван е бил от свои роднини, търпял е значителни болки, не е могъл и не може да се грижи за себе си и за децата си, както преди, като увредата е довела и до отпушането и на съответната социална пенсия поради инвалидизирането му. Съдът приема, че увреждането е довело до трайна и необратима модификация в живота на ищеца в изцяло негативен план, като обективно го лишава от значителен кръг възможности за упражняване на заетост, осигуряване на прехрана, социални контакти, грижи за близките, въпреки че е в трудоспособна и активна възраст, което увреждане и последиците от него са необратими и ще се търпят до края на живота на ищеца, който повече няма да бъде и не е бил пълноценен както преди катастрофата. Затова съдът приема, че справедливият размер на обезщетението съгласно чл. 52 от ЗЗД е 60 000 лв. и при отчитане на установеното съпричиняване от пострадалия присъжда на ищеца съобразно чл. 51, ал. 2 от ЗЗД сумата 30 000 лв.

С въззивната жалба, уточнена с молбата от 3.06.2021 г., дружеството-жалбоподател твърди, че решението е неправилно в обжалваната негова част, с която е присъдено на ищеца обезщетение за неимуществени вреди в размер над 8 591,29 лв. до 30 000 лв. Твърди, на първо място, че неправилно окръжният съд е преценил размера на съпричиняването на вредоносния резултат от ищеца. Заявява, че съгласно заключението на приетата по делото САТЕ скоростта на управлявания от Н. автомобил е била в рамките на законовото ограничение, като изцяло неправомерното поведение на пострадалия ищеца като водач на процесната каруца е довело до настъпването на ПТП, като вещото лице е направило извод, че макар скоростта на автомобила да е била в рамките на допустимото, водачът е нямал техническата възможност да забележи каруцата и да предприеме заобикалянето ѝ с маневра от типа „Смяна на лентата за движение“, с която да избегне удара. Твърди, че това се дължи на доказаните обстоятелства, че ищецът Г. е управлявал ППС през нощта, като каруцата не е била оборудвана

с два бели или жълти светлоотразителя отпред, два червени светлоотразителя отзад, разположени симетрично от двете страни, както и не е имала и необходимото оборудване за движение през тъмната част на денонощието – светещо тяло, излъчващо бяла или жълта добре различима светлина в задната лява част на превозното средство, както и самият пострадал, а също и пасажерите му, не са носели светлоотразителна жилетка. Заявява, че ищецът Г. е управлявал превозното средство и под влиянието на алкохол, което несъмнено е повлияло на адекватната му преценка. Твърди, че предвид наложителното управление на автомобила с къси светлини поради насрещно движещите се автомобили, водачът на каруцата е направил абсолютно невъзможно своевременното му възприемане. Счита, че водачът Н. е направил всичко необходимо, за да предотврати настъпването на ПТП, като е направил опит да спре управляваното от него превозно средство или да заобиколи каруцата, но това е било невъзможно именно поради липсата на каквото и да било оборудване по самата каруца. Заявява, че въпреки това окръжният съд е приел, че вредоносните последици са породени от поведението и на двамата водачи в равна степен. Твърди, че решението е неправилно, несъобразено със събраните по делото доказателства и фактическата обстановка в частта, с която съдът възприема процент на съпричиняване от едва 50% от страна на пострадалия, поради което неправилно е присъден на ищеца и размерът на обезщетението. На второ място, твърди, че размерът на обезщетението е неоснователно завишен. Счита, че преживените от ищеца болки и страдания вследствие на преживените травми от настъпилото процесно събитие не обуславят определяне на справедливо обезщетение в пълния претендиран размер. Заявява, че с предявения иск се твърди, че влошеното здравословно състояние на ищеца е дало отражение и на психиката му, като се оплаквал от понижено настроение, тревожност, нарушения на съня и вниманието, постоянно връщане към спомена за катастрофата, но за това не са били представени и събрани каквито и да било доказателства, което не е съобразено от окръжния съд. Счита, че преживяното не е довело до каквото и да било отражение върху психиката на пострадалия, поради което постановяването на справедливо обезщетение в пълния претендиран размер се явява неоснователно, необосновано. Заявява, че за определяне на справедливо обезщетение следва да бъдат взети предвид редица обективно

съществуващи обстоятелства, сред които, освен броя и вида на уврежданията, периода на болки и страдания, са и социално-икономическото положение в страната към момента на настъпване на събитието, минималната работна заплата, както и застрахователните лимити на обезщетението. Твърди, че окръжният съд не е направил преценка на всички тези обстоятелства, поради което присъденото обезщетение не отговаря на регламентирания в чл. 52 от ЗЗД принцип.

С отговора на въззивната жалба ответникът по нея заявява, че е неоснователно оплакването на жалбоподателя за неправилно приложение от окръжния съд на разпоредбата на чл. 51,ал.2 от ЗЗД относно приетото съпричиняване, тъй като съгласно споразумението по наказателното дело водачът Н. е признал вината си за настъпването на ПТП, то е задължително за съда съгласно чл. 300 от ГПК и затова е голословно твърдението на жалбоподателя, че вина за настъпването на пътния инцидент носи изцяло Р.Г.. Посочва и че в заключението на приетата по делото САСЕ е даден отговор, че действията на водача Н. са предположили настъпването на катастрофата. Заявява и че е неоснователно и оплакването относно определение размер на обезщетението за неимуществени вреди и приложението на чл. 52 от ЗЗД, защото съдът е отчетел вида и характера на претърпените от Г. болки, страдания и битови неудобства, както и произтичащите обективно крайно негативни последици за неговото здраве, включително въз основа на заключението на СМЕ и на свидетелските показания на свидетелката А..

Съгласно разпоредбата на чл. 51,ал.1 от ЗЗД, при непозволено увреждане обезщетение се дължи за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, като съгласно чл. 51,ал.2 от ЗЗД ако увреденият е допринесъл за настъпването на вредите, обезщетението може да се намали. Съгласно нормата на чл. 52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Съгласно разпоредбата на чл. 432,ал.1 от КЗ, увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ при спазване на изискванията на чл. 380 от КЗ. Ищецът Г. е лице, пострадало при ПТП на 11.10.2017 г., което е причинено от водача Х. Н. при управление на

автомобил „М.С. *** ****“ с рег. № *****. Безспорно е, че съгласно застрахователна полица за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите за отговорността на водача Н. за причинени вреди при управлението на това МПС е бил надлежно сключен застрахователен договор именно с ответното дружество. Видно от приложеното НОХД № 448/2020 г. на РС-Х., с одобреното от наказателния съд на 14.09.2020 г. споразумение подсъдимият Х. Н. е признат за виновен в това, че при управление на горепосочения товарен автомобил е нарушил правилата за движение по пътищата, а именно чл. 20, ал. 2 от ЗДвП, и по непредпазливост е причинил средна телесна повреда на повече от едно лице (на три лица), едното от които е Р. ИЛ. Г., и на Н. е наложено наказание. Несъмнено е, че съгласно разпоредбата на чл. 300 от ГПК така одобреното с влязлото в сила определение на наказателния съд споразумение е задължително за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца. Видно от заключението на САСЕ от 18.01.2021 г., изготвено от вещото лице инж. С.П., прието в съдебното заседание на окръжния съд на 25.01.2021 г., действията на водача на товарния автомобил Н. са предположили настъпването на катастрофата. Следователно ищецът е установил наличието на виновно противоправно деяние, в причинно-следствена връзка с което му е причинена неимуществена вреда от лице с валиден договор по застраховка „ГО“ с ответното застрахователно дружество. Неоснователно е затова оплакването на жалбоподателя, че изцяло неправомерното поведение на ищеца Г., пострадалия водач на каруцата, е довело до настъпването на ПТП.

От страна на застрахователното дружество като ответник в производството пред окръжния съд е надлежно заявено възражение по чл. 51, ал. 2 от ЗЗД за допринасяне от ищеца като пострадало лице за настъпването на вредите, което да е основание за намаляване на дължимо обезщетение. Според жалбоподателя окръжният съд неправилно е определил размера на съпричиняването на 50%, тъй като, въпреки че Н. е управлявал автомобила с разрешена скорост, той е нямал според вещото лице техническа възможност да забележи каруцата и да предприеме заобикалянето ѝ и избягването на удара, което обаче се дължи според жалбоподателя на доказаното

обстоятелство, че Г. е управлявал каруцата през нощта без светлоотразители и без законоизискваемото оборудване за движение през нощта, както и без светоотразителна жилетка за него и пасажерите, с което а направил абсолютно невъзможно своевременното му възприемане от водача Н., движещ се на къси светлини поради наличие на насрещно движещи се автомобили, както и Г. е управлявал ППС под влиянието на алкохол. Действително, в случая съгласно заключението на САТЕ, изготвено от вещото лице П., движението се е извършвало през тъмната част на денонощието и каруцата не е била оборудвана съобразно изискванията към ППС (нямала е монтирано осветително тяло отзад или каквито и да било светлоотразители), както и водача, като при създамата се ситуация и параметри на движение водачът на товарния автомобил Н. е нямал техническа възможност да предотврати произшествието чрез своевременно аварийно спиране или чрез изпълнение на маневра заобикаляне на каруцата отляво, тъй като в процесната ситуация произшествието е било предотвратимо при скорост на автомобила равна или по-малка от 54,9 км/ч. Видно от заключението, ако каруцата е имала 2 броя червени светлоотразители, разположени симетрично отзад, при наличие на светещо тяло, излъчващо бяла или жълта добре различима светлина вляво отзад на каруцата и водач с облечена светлоотразителна жилетка, то водачът Н. при скоростта 71,9 км/ч би имал възможност да види каруцата най-малко на разстояние 71,39 м. и би имал техническа възможност да спре и да предотврати пътния инцидент. Видно от същото заключение, водачът Н. е нямал техническа възможност при движение с позволената скорост 80 км/ч да забележи каруцата и да предприеме заобикалянето ѝ, нито да спре аварийно, с което да избегне удара, но съгласно същото заключение водачът Н. непосредствено преди произшествието се е движил със скорост (71,9 км/ч при ограничение за пътния участък 80 км/ч), несъобразена с осветеността на фаровете на автомобила на къси светлини, поради което неговите действия са предпоставили настъпването на катастрофата. Неоснователно е следователно оплакването на жалбоподателя, че при движението на водача Н. с разрешена скорост само поведението на пострадалия Г. като водача на ППС-каруца е направило невъзможно водачът Н. да предотврати настъпването на ПТП, съответно неправилно окръжният съд е приел вредоносните последици да са породени и от поведението на двамата водачи в равна степен. Видно от същото заключение, водачът Н. е могъл да възприеме каруцата в ситуацията,

когато Г. (в нарушение на чл. 106, ал. 2 от ЗДвП) и спътниците му не са носили светлоотразителни жилетки и не са били поставени изискуемите от закона светроозители и светещи тела в задната част на каруцата, от разстояние 24,02 м, а осветеността на фаровете на къси светлини, съответно, видимостта на водача е била на разстояние на видимост пред автомобила 50 м. Установява се следователно, че поведението на Г. е довело до причината каруцата да може да бъде забелязана от водача Н. от разстояние 24,02 м., а не от разстояние 71,39 м., но и че водачът Н. се е движел със скорост 71,9 км/ч, която не е била съобразена с осветеността на фаровете на автомобила на къси светлини от 50 м. напред. Относно обстоятелството, че за Г. в констативния протокол за ПТП от 11.10.2017 г. е отразено установяване на алкохол 0,24%, под забранената от закона стойност, няма доказателства, съответно основание да се приеме, че това обстоятелство е повлияло на неговото поведение и е допринесло за настъпването на ПТП, включително с оглед на конкретния механизъм на това настъпване. При тези обстоятелства следва да се приеме, както е преценил и окръжният съд, че дължимото на пострадалия Г. обезщетение по реда на чл. 51, ал. 1, изр. 1 и чл. 52 от ЗЗД следва да бъде намалено при условията на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД с 1/2 част поради негов принос от 50% за настъпването на вредите.

Съгласно разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди следва да се определя по справедливост и да възмездява претърпените от пострадалия Г. болки, страдания и неудобства. Видно от заключението на СМЕ от 14.01.2021 г., изготвено от в.л. доктор Х. Е., прието в съдебното заседание на окръжния съд на 25.01.2021 г., ищецът е получил следните увреждания: счупване на дясната подбедрица, закрито, състояние след възпаление на меките тъкани на подбедрицата, скъсяване на десния крак с 2 см., причинено е трайно (за повече от 30 дни) затруднение в движението на десния крак, което се дължи на счупването на подбедрицата, предвид скъсяването на крака и състоянието на меките тъкани затруднението ще продължи до края на живота, болките и страданията, свързани с травмата, продължават и до настоящия момент, проявявайки се с различна интензивност в отделни периоди от възникването на травмата досега, оздравителният процес продължава и сега, не може да се направи окончателна прогноза за крайния резултат от лечението, налице е скъсяване

на десния крак с 2 см. и продължаващ възпалително-дистрофичен процес на меките тъкани на подбедрицата, болките и страданията на пострадалия са от силни до умерени, и в бъдеще ще изпитва болки без да може да се конкретизира с каква интензивност, уврежданията на ищеца са в пряка причинна връзка с катастрофата от 11.10.2017 г. Видно от дадените от вещото лице Е. обяснения при приемането на заключението от окръжния съд в съдебното заседание на 25.01.2021 г., засега процесът вследствие на некрозата на раната при ищеца е овладян, счупването е било свързано и с разкъсване на мускулите, което е довело до образуване на възпалителен процес на меките тъкани, счупването е овладяно, налице са две операции, при едната от тях е свалена металната протеза, но е останал възпалителният процес, който от остър е станал хроничен, това е наложило да направят широка инцизия, т.е. разрез в дълбочина на тъканите, за да изтече тази гной, зараснала е вторично раната, а не първично, и затова е оформен голям деформиращ белег, който не просто е загрозяващ, а обезобразяващ, съществено е променен видът на крака в частта на подбедрицата, налице е фактическо реално скъсяване с 2 см., което означава куцане за цял живот и необходимост от закупуване на специални обувки, раната вече не секретира, спокойна е, няма данни да възпаление на костта-остеомиелит, болката е най-силна в момента на травмата, налице е постепенно затихващ интензитет на болката, в случая е имало още един период на силни болки при обострянето на възпалителния процес, наличието на възпалителен процес не е по вина на лечението, няма данни пострадалият да е извършил рехабилитация, при разрушаване на меките тъкани една рехабилитация не би имала значение, освен облекчаващо по време на протичане на самия процес. Видно от показанията на свидетелката Х. И.а А., сестра на ищеца, разпитана в съдебното заседание на окръжния съд на 26.10.2020 г., Р. бил в безсъзнание, бил със счупен крак, приели го в болница, направили му операция и му сложили шило в крака, той не може да се възстанови, след изписването от болницата бил в количка, тя го водила където е необходимо, той продължава да куца с патериците, преди Р. работел и си гледал децата, но сега не може да работи, издържа го и го гледа свидетелката. Видно от представената от ищеца в копие с исковата молба епикриза от ортопедията на „МБАЛ-Х.“ АД, Г. е постъпил на 11.10.2017 г. и е изписан на 19.10.2017 г. Видно от представената от ищеца с молбата от 6.11.2020 г. епикриза от същото лечебно заведение, той е постъпил на

9.09.2019 г. и е изписан на 12.09.2019 г. Видно от представеното от ищеца разпореждане от 13.07.2020 г. на ТП на НОИ-гр.Х., на ищеца Г. е отпусната социална пенсия за инвалидност със срок на инвалидността от 5.05.2020 г. до 1.05.2021 г. за 75% трайно намалена работоспособност. Видно от представения от ответника по жалбата с отговора на въззивната жалба амбулаторен лист от 4.03.2021 г., приет като писмено доказателство в съдебното заседание на апелативния съд на 6.10.2021 г., то е изготвено за да послужи пред ТЕЛК, като е отразено обективно състояние лека пасивна и палпаторна болезненост в областта на дясна подбедрица, наличие на оток и деформация в областта на дясна подбедрица и глез.става, болният се движи с накуцваща походка, скъсяване на десен долен крайник с 2-3 см. Установява се от горепосочените доказателства, че ищецът към момента на ПТП е бил на 47 години, бил е опериран в болница веднага след ПТП, престоят там бил 8 дни, след това ищецът продължил да се възстановява в дома си, не можел да се обслужва сам, придвижвал се е с инвалидна количка и след това с патерици, болките били непрекъснати, вторият престой в болница, за втората операция, е бил 3 дни, също е изпитвал силни болки, четири години след инцидента състоянието на десния му крак не е възстановено, налице е скъсяване на крака с 2 см., налице е обезобразяващ белег, ищецът ще куца цял живот. Тези увреждания са в пряка причинна връзка с травмата от ПТП и водят до продължаващо затруднение в движението на десния крак, това затруднение ще продължи цял живот без изгледи да бъде преодоляно, от възникване на травмата пострадалият изпитва болки и страдания с различна интензивност. Установява се, че, въпреки дългият процес на възстановяване, възстановяване на физическото му състояние в предишния, преди катастрофата, вид не е настъпило и е невъзможно да настъпи, а прогнозите са неблагоприятни, сочещи на продължаване на последиците и в бъдеще. Обстоятелството, че ищецът след настъпването на ПТП е трябвало да понесе двете оперативни интервенции и да търпи болките, с които те са съпроводени, както и скъсяването на крака и куцането вследствие на това, несъмнено му е причинило сериозен дискомфорт, променило е начина му живот, ежедневието му, влошило е качеството му на живот. Ищецът Г. е роден през 1970 г. и към момента на ПТП през 2017 г. е бил на 47 години, мъж в работоспособна възраст, активен, като с оглед получените увреждания и усложнения след 2017 г. той не е можел, не е бил в състояние да работи, като има и установена

вследствие на уврежданията от ПТП трайна нетрудоспособност и отпусната социална пенсия за инвалидност. Общественото разбиране за справедливост изисква толкова тежки и продължителни страдания да бъдат обезщетени надлежно, с определяне на обезщетението в значим размер. Действително, по делото не са ангажирани от ищеца и не са събрани доказателства относно заявените в исковата молба твърдения за отражение на влошеното му здравословно състояние и върху психиката му. Следва да се отчете обаче, че исковата молба е подадена на 2.07.2018 г. и впоследствие е настъпило установеното от заключението на СМЕ влошаване на неговото здравословно състояние с проявлението на последици и усложнения. Съдебното решение на окръжния съд е от 8.03.2021 г. и законосъобразно е съобразено именно с обстоятелствата, установени със съответни доказателства, за състоянието на ищеца като следствие от процесното ПТП именно към момента на постановяване на съдебното решение, тежестта на което състояние е висока и тя логично се отразява и на емоционалното и психологично състояние на пострадалия, макар и без да е установено какво конкретно е било отражението върху психиката на ищеца. Следва при тези обстоятелства, с оглед тежестта на уврежданията, и без да се установи конкретното повлияване при ищеца на психиката му вследствие на тях обезщетението да се определи в по-висок размер. Взимайки предвид характера на деянието и степента на вината (нарушение по непредпазливост на изисквания на ЗДВП, при което нарушение на правилата за движение е настъпил удар по вина на водача на другото ППС и е причинено тежко физическо увреждане на пострадалия ищец под формата на средна телесна повреда) на водача Х. Н. и при отчитане на вида и степента на увреждането (причинени силни и трайни физически и психически болки и страдания, за дълъг период от време, две операции, затруднения в придвижването след тях, продължаващи болки, ненастъпило и до момента пълно възстановяване на движението на десния крак, скъсяване на крака с 2 см., накуцване), на младата възраст на пострадалия Г. (към момента на ПТП на 47 години), последиците от деянието (силни болки, сериозен физически дискомфорт, невъзможност за полагане на труд, значително влошаване на начина и на качеството на живот на ищеца), на претърпените силни болки, сериозни и продължителни неудобства, съдът сега също, както окръжният съд, приема, че размерът на обезвреда при условията на чл. 52 от ЗЗД следва да се определи на сумата 60 000 лв., както

основателно претендира ищецът, която е съобразена и със социално-икономическата обстановка към 11.10.2017 г., когато минималната работна заплата в страната е била 460 лв., а лимитът на отговорността на застрахователя по застраховката „Гражданска отговорност“ съгласно чл. 492 от КЗ е бил в размер на 10 000 000 лв. за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт за всяко събитие, независимо от броя на пострадалите, като и с оглед на икономическата конюнктура в страната няма основания да се приеме, че обезщетението следва да бъде в нисък размер. Окръжният съд е определил именно този размер на обезщетението за претърпените от ищеца неимуществени вреди - 60 000 лв., като го е намалил до присъдената сума 30 000 лв. поради отчитане на съпричиняването от страна на пострадалия на процесното ПТП, респективно, на вредоносния резултат. Неоснователно е следователно заявеното оплакване във въззивната жалба на ответното застрахователно дружество за определяне от окръжния съд на завишен размер на обезщетението за претърпените от ищеца неимуществени вреди.

Установява се, че подадената въззивна жалба е неоснователна и следва да бъде оставена без уважение, а обжалваното решение на окръжния съд следва да бъде потвърдено в обжалваната негова част относно размера на присъденото обезщетение за претърпени неимуществени вреди, както и в обжалваните негови части относно присъдените разноски.

От страна на ответника по жалбата се претендира за присъждане на разноски – адвокатско възнаграждение при условията на чл. 38,ал.2 от ЗА, ведно с ДДС. Тъй като в случая не е осъществено процесуално представителство в съдебното заседание на апелативния съд, то съгласно чл. 9,ал.1 във вр. с чл. 7,ал.2,т.4 от Наредба №1/9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения възнагражденията минималното адвокатско възнаграждение за защита на ответника по жалбата за въззивното производство, осъществена чрез изготвянето на отговор на въззивната жалба, е в размер на 879,20 лв. Съгласно §2а от посочената Наредба следва към размера на присъжданата сума да се добави и дължимият ДДС в размер на 175,84 лв. Затова в тежест на жалбоподателя и в полза на адвокат К. Кр. Г. от Адвокатско дружество „Г. и М.“-гр.С. следва да се присъди сумата 1 055,04 лв. за адвокатско възнаграждение.

С оглед на гореизложеното съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260024/8.03.2021 г., постановено по т.д. № 97/2018 г. на ОС-Х., В ОБЖАЛВАНАТА НЕГОВА ЧАСТ, с която ЗАД“О.-З.“АД-гр.С. е осъдено да заплати на Р. ИЛ. Г. сумата над 8 591,29 лв. до 30 000 лв. за обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди, породени от ПТП, настъпило на 11.10.2017 г. в землището на с.У., община Х. на път *****, км***** с участието на „М.С.“ с рег. № *****, обект на застраховка „Гражданска отговорност“ при ответното по спора застрахователно дружество, полица *****, валидна до 5.10.2018 г., с водач Х. И. Н. и ищеца като водач на ПТС-каруца, за което има влязъл в сила съдебен акт по чл. 300 от ГПК – определение от открито заседание на 14.09.2020 г. по НОХД № 448/2020 г. на РС-Х. по чл. 384 от НПК, както и законната лихва от датата на предявяване на исковата молба 2.07.2018 г. върху посочената разлика до окончателното изплащане, КАКТО И В ОБЖАЛВАНАТА НЕГОВА ЧАСТ относно разноските, с която дружеството е осъдено да заплати на Държавата по сметка на съда ДТ върху уважената част от исковете в размер на 1 256,08 лв., както и 600 лв. –разноски по делото за експертизи, и да заплати на адвокатско дружество „Г. и М.“ сумата 1 207,06 лв. – възнаграждение за процесуално представителство на Р.Г..

ОСЪЖДА „Застрахователно акционерно дружество „О.-З.“АД-гр.С., ул.“С. С.“*,ет.*, ЕИК ***** да заплати на адвокат К. Кр. Г. от Адвокатско дружество „Г. и М.“-гр.С., БУЛСТАТ ***** сумата 1 055,04 лв. – адвокатско възнаграждение за защитата на Р. ИЛ. Г. във въззивното производство пред апелативния съд.

Решението може да се обжалва при условията на чл. 280 от ГПК пред Върховния касационен съд – гр. С. с касационна жалба в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____